

• TIỂU THUYẾT CÔNG GIÁO. QUỖ XUNG TỘI

MA VĂN LIÊU

Kỳ 18

Ngoài việc dạy giáo lý tân tông, tôi còn dạy giáo lý hôn nhân như đã nói trước đây.

Có lần tôi hỏi cha sở sao không nhờ những ông Biện ông Giáp hoặc những người lớn tuổi đáng kính trong họ đạo dạy giáo lý hôn nhân, cha sở trả lời rằng vì giáo dân đặt tin tưởng vào giáo sĩ hay tu sĩ hơn, đã có lần trao việc đó cho các ông Biện cao tuổi, nhưng cách dạy của các ông không có sư phạm, nên cha không giao nữa, mà chính cha trực tiếp dạy.

Tôi chia việc dạy giáo lý hôn nhân thành hai phần, một là phần giáo lý về bí tích hôn phối, hai là phần đời sống gia đình. Về bí tích hôn phối tôi không rành bao nhiêu vì chưa học thần học, về đời sống gia đình tôi cũng không am hiểu, nên cũng rất ấp úng. Nhưng vì cha sở đã giao, nên tôi phải tự rèn luyện mình cho có kiến thức tối thiểu để dạy. Tôi đi tìm sách vở nơi các nhà sách và tự nghiên cứu.

Tôi lại chia phần giáo lý làm hai phần: phần một ý nghĩa, mục đích, tôn chỉ, đường hướng hôn nhân; phần hai cách sống đời tín hữu trong hôn nhân công giáo.

Tôi cũng lại chia phần đời sống hôn nhân làm hai phần: phần một lý thuyết phần hai thực tế.

Nói chung, tôi dạy cũng tạm được, tức cũng có cái để nói, nhưng ngậm lại, chỉ toàn là kiến thức từ sách vở chứ chưa có kiến thức từ kinh nghiệm. Vì vậy một hôm, có đôi nam nữ kia hỏi tôi:

- *Thưa thầy! Làm sao để được hạnh phúc trong chốn gối chăn trong đời thường?*

Theo đánh giá lúc đó, tôi thấy họ hỏi thật lòng chứ không có ý bắt bí. Tôi suy nghĩ một lúc rồi trả lời:

- *Dù ở đâu, quý anh chị cần quan tâm và hy sinh cho nhau.*

Cũng may là câu trả lời như vậy càng về sau này tôi càng thấy tuy không chu đáo nhưng không sai.

Tuy nhiên chuyện dạy giáo lý hôn nhân không phải lúc nào cũng suôn sẻ. Có một đôi nam nữ sau khi học xong làm đám cưới. Sau đám cưới vài ngày nổ ra chuyện lớn, cô dâu bỗng dưng bỏ chồng để trở về lại nhà cha mẹ vì xích mích to với chồng; chuyện ngày càng nổ ra lớn. Ban đầu chỉ trong phạm vi hai vợ chồng, dần dần đến hai gia đình, rồi đến hai dòng họ vì đôi bên đều là những gia đình thuộc giới “danh gia vọng tộc” trong họ đạo.

Chuyện cãi vã nhanh chóng biến thành bạo động rồi thù hận... Ban Quý chức nhiệt thành can thiệp nhưng không giải quyết được. Người ta đưa nhau đến cha sở vào mỗi chúa nhật, nhưng vẫn không tốt hơn. Cha sở bàn bạc với ban Quý chức và sau đó giao tôi thử gọi đôi vợ chồng đến để hỏi han cho ra lẽ.

Tôi suy tới tính lui liền gọi cô dâu trước. Khi cô dâu đến, tôi hỏi:

- *Tại sao em bỏ chồng?*

Cô dâu trả lời dễ dàng đến không ngờ:

- *Thưa thầy! Em lấy lầm phải một “con trâu điên”.*

- Trời! Sao em nói vậy?

- Thưa thầy! Đêm động phòng thôi mà “nó” hành hạ em đến bảy lần. Phải đi nhà thương thầy ơi!

Tôi ngây ngô:

- Tại sao hành hạ? Hành hạ là làm sao? Và hành hạ gì... mà đến bảy lần lại còn phải đi nhà thương?

Tức giận nên xô ra một tràng, sực tỉnh, cô dâu đỏ mặt. Lúc đó tôi cũng vừa hiểu ra, liền nhỏ nhẹ hỏi:

- Hậu quả như vậy nên phải to chuyện đến không nhìn mặt nhau nữa?

Cô dâu trả lời

- “Nó” còn bảo nó có quyền làm gì thì làm... ! Em thấy không thể sống nổi với loài súc vật ấy được!

Tôi hỏi:

- Nếu “nó” không làm như thế nữa, em có trở lại với “nó” không để thầy biết mà khuyên “nó”? Cũng nên có ai khuyên giải chứ! Chừng nào “nó” không nghe mới tính tiếp...!

Cô dâu ấp úng lâu lắm. Khóc. Suy nghĩ đắn đo một lúc lâu mới thẫn thờ trả lời:

- ... Dù sao em cũng một đời chồng! Cũng khổ tâm lắm thầy ơi!...

Tôi lờ mờ hiểu ở thôn quê nước ta, phận nữ nhiều nỗi oan khiên như câu tục ngữ phong dao xưa:

Trai chê vợ, mắt của tay không

Gái chê chồng, một đồng đền bốn

...

Tôi đợi cho cha sở về vào chúa nhật kế tiếp, kê tự sự cho ngài nghe, ngài “Ồ” lên một tiếng như đã thấy được manh mối. Nghe lời cha chỉ dẫn mọi lẽ, vài hôm sau tôi gọi chàng rể đến. Chú rể đến với tâm trạng bức dọc và trả lời tôi bằng những câu nhát gừng.

Nhưng khi nghe tôi giải thích những khó khăn của phụ nữ trong việc chăn gối, quan niệm của họ về tính giao, sự thụ động của họ trong tính giao, sự ham thích không đồng đều của đôi bên, nhất là cơ quan tế nhị của họ là nhạy cảm, mỏng manh và dễ bị tổn thương v.v... những điều mà khi dạy giáo lý hôn nhân vì ngại miệng tôi không nói.

Tôi phải dùng tình cảm thầy trò, phải kiên nhẫn, mềm mỏng, khéo léo và phải mất đến đôi ba ngày tôi mới thuyết phục nổi chú rể, nhờ cho chú rể xem thêm sách, xem thêm tranh minh họa, chú rể dần dần hiểu ra và bắt đầu đổi lòng từ giận ghét ra thương cảm vợ.

Tôi rất mừng khi chú rể đồng ý gặp vợ có sự chứng kiến của tôi. Tôi hẹn một ngày hai người gặp nhau để giải hòa. Trong cuộc giải hòa anh chồng trẻ nhận lỗi là mình không biết, hứa sẽ không tái phạm nữa v.v... Hai anh chị nắm tay nhau. Tiếp theo sau đó là gia đình đôi bên dần hòa thuận lại và đôi vợ chồng tái xum họp.

Sau “trận” đó, tôi mắc cỡ và cảm thấy mình có lỗi. Đó là lỗi không biết gì về hôn nhân mà dạy giáo lý hôn nhân. Tuy nhiên ngộ ra đời sống hôn nhân có hai mặt, nổi và chìm. Mặt chìm có nhiều khả năng tác động mạnh và gây ảnh hưởng nặng nề đến mặt nổi. Hôn nhân là cuộc phối hợp hai tâm hồn và hai thân xác. Giáo lý hôn nhân cần chỉ ra cách phối hợp hai tâm hồn tức phối hợp *tính và nét*; *tính* gồm có tâm lý, quan niệm, quan điểm, tình cảm, trí óc, suy nghĩ... *nét* gồm có sở thích, thói quen, khuynh hướng, khả năng, sở trường sở đoản... Giáo lý hôn nhân còn phải chỉ ra cách phối hợp hai thể xác gồm có *quan năng và cảm xúc*; quan năng là sắp xếp sao cho các cơ quan tác hợp tương ứng; *cảm xúc* là làm cho sự vui thích, cảm động... được giao phối cách hài hòa. Người như tôi chưa có khả năng dạy giáo lý hôn nhân, nếu nói những đôi vợ chồng khác do tôi dạy vẫn suôn sẻ thì xin thưa, họ có may mắn là tự tìm ra sự phối ngẫu dần dần; còn không,

chắc là họ chịu đựng nhau tức một thứ hôn nhân lấy đạo đức ra chế ngự. Tôi trộm nghĩ: rất nhiều những cuộc hôn nhân do đạo đức chế ngự, ít có cuộc hôn nhân lý tưởng. Tôi lại nghĩ thêm: có thể có nhiều vị thánh trong các cuộc đời hôn nhân, nếu hiểu rộng ra nghĩa “thánh” là nhẫn nhục liên tục, chịu đựng nhau liên tục, tha thứ nhau liên tục, quảng đại với nhau liên tục, nâng đỡ và giúp đỡ nhau, nêu gương cho con cái liên tục... “thánh” do xử sự theo Tin Mừng đối với người gần gũi mình nhất. Tôi thâm cảm phục những đôi vợ chồng trên đời này, nhất là các đôi vợ chồng thời xưa.

Có lần cha sở Luca nói: *“đời sống gia đình vui ít buồn nhiều, quyền lợi ít trách nhiệm nhiều, chỉ một bước người ta có thể nên thánh...”*. Lúc ấy nghe vậy tôi không hiểu, nay mới hiểu.

Sau vụ kể trên, bắt đầu từ hôm đó, có nhiều người vợ, thỉnh thoảng vài người chồng, đến với tôi để than thở, tâm sự về chuyện gia đình mình. Ngày tôi càng xác tín hơn lên cuộc sống gia đình là cuộc sống không dễ dàng.

Trong số những người vợ đến tâm sự, có một người vợ cứ vài ba ngày lại đến than thở với tôi về người chồng “nát rượy” và hành hung vợ mỗi khi say. Ban đầu tôi chỉ nghe mà không biết khuyên nhủ làm sao. Đến lần thứ ba, tôi đề nghị với chị một giải pháp. Tôi sẽ hợp tác cùng với chị để cầu nguyện và ăn chay, cùng lúc chị phải cố gắng im lặng nhẫn nhịn và vẫn cứ một mực yêu thương và kính trọng chồng, đừng nói bất cứ lời nào xúc phạm nhất là lúc chồng đang say.

Một người vợ khác đến tâm sự chồng mình đam mê cờ bạc làm tán gia bại sản. Tôi cũng dùng cách trên để khuyên giải.

Còn thêm một vài trường hợp nan giải nữa gần giống vậy, tôi thường không biết làm sao chỉ có một lời khuyên giống nhau cho mọi người vì cứ như trí óc nông cạn của tôi suy: nhất hạng là cầu nguyện và ăn chay, nhì hạng là theo Chúa dạy nhẫn nhịn, tha thứ và yêu thương. Thật ra tôi cũng không biết những người vợ ấy có về làm theo tôi bày ra hay không và sự thể ra sao... vì ít ai quay trở lại cho tôi biết kết quả.

(còn tiếp)